

PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen ser sig föranlåten att återkomma, denna gång med lite kvinnligt filosoferande.

Själv har avdelningsföreståndaren fått fax från P Owe Petersson i Uddevalla med »en administrativ vandringslegend», som han för egen del fick ta del av under en sejour på WHO:s europakontor i Köpenhamn:

This is a story about four people: Everybody, Somebody, Anybody and Nobody. There was an important job to be done and Everybody was asked to do it. Everybody was sure Somebody would do it. Anybody could have done it, but Nobody did it. Somebody got angry about that, because it was Everybody's job. Everybody thought Anybody could do it, but Nobody realized that Everybody wouldn't do it. It ended up that Everybody blamed Somebody when actually Nobody asked Anybody.

Som vanligt i administrativa sammanhang saknar detta PM uppgift om upp-
hovskvinna.

Med sedvanlig fördröjning kan föreståndaren inte undgå att återge ett rykande inaktuellt uttalande av hr stadsläkaren dr A. T. Salvén, som i Veckobladet redovisar intryck från huvudstaden:

»– Å stämman, säger hr Dr S. till GV under en paus i patientmottagningen å Folkhälso- och sjukstugan, var det stora samtalsämnet kolleger emellan uppkastet att vissa år flytta evenemanget till Göteborg, en idé som av många betraktades som prematur (förflugen), för att icke säga rent av malign (illavarslande). Fann jag det då helt naturligt att i stället framkasta Grönköping som en kompromiss, liggande ganska halvvägs mellan Stockholm och Göteborg som vår kommun onekligen är. Har vi i den medicinska världen under senare år sett många lyckade prov å detta förfaringsätt: när man ex. vis ej kunnat enas om, huruvida sjukhus A eller sjukhus B skolat nedläggas, har man helt sonika byggt ett nytt sjukhus C mitt emellan!»

Hr stadsläkarens mycket detaljerade planer för evenemanget bör intresserade baklängesbläddrare inhämta direkt ur källan, dvs riksupplagan för januari.

Avdelningen finner sig i att återkomma.

Kan man sakna sin plåga?

Frk A är död sedan en tid och min praktik är sig inte lik.

Jag behöver inte längre oro mig för att hon ska ringa på telefontiden, jag behöver inte längre tveka om jag ska lyfta telefonluren när jag står påklädd för att gå hem. Ett samtal med frk A var nämligen inte avklarat på en så kallad kaffearast. Hon fick om möjligt sista tiden på dagen, och jag våndades i flera dagar innan hon kom. Det var lättnad istället för irritation jag kände när hon ringde bara ett par timmar före ett besök och avbokade det.

Frk A var en mycket intelligent och humoristisk, men ack så självcentrerad dam. Hon kom som patient till mig, när jag var ung och nyetablerad som privatläkare. Hon hade flera år tidigare legat på en avdelning där jag var underläkare och lagt mitt namn på minnet – liksom hon kom ihåg namnen på alla läkare hon träffat i sitt liv och alla sjukhusvistelser. Hennes minne för detaljer var exceptionellt.

Problemet med frk A var att hon aldrig kunde ge ett enkelt svar på en enkel fråga. Klagade hon över ont i armen, och man frågade hur länge hon haft ont, började hon berätta om en vistelse på ett elegant fjällhotell i mars 1952. Först beskrev hon alla tjugiga och prominenta personer som bodde på hotellet, sedan följde en ingående beskrivning av alla eleganta kreaturer – samtliga inskaffade från Märthaskolan – som hon burit på kvällarna.

Därefter kom berättelsen om en lång skidfärd, och naturligtvis alla deltagande roliga personligheter, och hur hon föll och skadade armen. Hemfärden till hotellet blev förstås lång och dramatisk, liksom färden i släde till sjukstugan. Sedan följde historien om hur hon i triumf kunnat återvända till hotellet med gipsad arm och i detta skick dansat hela natten.

Eftersom frk A inte hade bara en, utan fyra à fem åkommor vid varje besök, kunde en konsultation ta hur lång tid som helst.

Frk A kom aldrig för sent. Hon kom alltid minst en timme före avtalad tid för att bekanta sig med de övriga patienterna och för att få en liten pratstund i väntrummet. Hördes skratt från väntrummet, visste jag att frk A kommit. Efter som hon i princip legat på alla sjukhus i Sverige och besökt alla professorer och överläkare av någon dignitet, fann hon alltid något gemensamt med någon i väntrummet, och kunde alltid underhålla de väntande med dråpliga historier från sitt långa liv som patient.

Det gick aldrig att avbryta frk A, men

med stigande ålder för min del, och begynnande lätt senilitet för frk A:s, vågade jag faktiskt på senare tid, efter 15–20 minuters telefonsamtal, säga till henne att andra patienter väntade – och lägga på luren. Denna behandling tog hon utan att knota, och till hennes försvar vill jag framhålla att hon, i likhet med Fritiof Nilsson Piraten, bättrade sig på slutet. Möjligen beroende på att minnet sviktade något.

För några år sedan beslöt frk A sig för att fira jul på Madeira. Hon hade bott på hotellet på 50–60-talet, och det var ett mycket exklusivt hotell med uppvärmd pool, anförtrodde hon mig. Hennes krafter tröt dock efter ankomsten till hotellet och det är oklart om hon någonsin kom ner till den värmda poolen.

Hon låg mest till sängs på hotellrummet och ringde på rumsbetjäningen. Efter några dagar kom hotelldirektören upp, berättade frk A förtrytsamt, och sade: »Madame, this is a hotel and not a hospital!»

Frk A tog hotelldirektören ad notam och tillbringade sina resterande jular med hjärtsvikt på en av våra universitetskliniker. Om hjärtsvikten var äkta vet jag inte, men jag vet däremot att hon kunde flåsa ansträngt i telefon mycket övertygande när hon missat min telefontid och ville att sköterskan skulle släppa igenom samtalet, trots att jag hade en patient hos mig.

Tack i alla fall till de kolleger som låt en gammal, ensam och sjuk dam få stanna på kliniken över jul, när det fanns plats!

Herren är barmhärtig och han kommer nog att tilldela mig en ny frk A, och jag ska vårda henne ömt.

Anita Karstorp

Dr Tess

